

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2228

София, 15.02.2012

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - I колегия, в съдебно заседание на втори февруари две хиляди и дванадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БИСЕРКА КОЦЕВА

ЧЛЕНОВЕ: СРЕБРИНА ХРИСТОВА

МАРИНА МИХАЙЛОВА

ГАЛИНА ХРИСТОВА

ТАНЯ КУЦАРОВА

при секретар Светла Панева и с участието
на прокурора Искренна Величкова изслуша докладваното
от съдията ГАЛИНА ХРИСТОВА
по адм. дело № 13489/2011.

Производството е по чл. 229 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по частната жалба от Петър Троянски против определение № 5733/26.04.2011 г. постановено по адм. д. № 3207/2010 г. по описа на Върховен административен съд, с което на основание чл. 159, т. 4 АПК е оставено без разглеждане оспорването срещу решение по оценка на въздействието върху околната среда № 1-1/2010 година, с което министърът на околната среда и водите е одобрил осъществяването на инвестиционно предложение за "Преустройство и преоборудване на изследователски реактор ИРТ-2000 при трансформацията му в граждански тип реактор с ниска мощност (200кW) и допълнително приложение в медицината (неутронна терапия на раковите заболявания)" и е прекратено производството по делото.

С определение № 7892/06.06.2011 г. по адм. дело № 7010/2011 г. на петчленен състав на ВАС, частната жалба е приета за неоснователна като обжалваното прекратително определение е оставено в сила.

С решение № 13304/18.10.2011 г., постановено по адм. дело № 9703/2011 г., в производство по глава XIV от АПК, седемчленен състав на ВАС е отменил на основание чл. 239, т. 5 от АПК определение № 7892/06.06.2011 г. по адм. дело № 7010/2011 г. и е върнал делото за ново разглеждане на частната жалба против определение № 5733/26.04.2011 г. постановено по адм. д. № 3207/2010 г. на ВАС.

При спазване на указанията на седемчленния състав, частната жалба е разгледана в открито съдебно заседание, проведено на 02.02.2012 г., с участието на жалбоподателя Петър Троянски, процесуалните представители на страните НД „Екогласност”, Министъра на околната среда и водите и Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика, както и с участието на прокурор при Върховната административна прокуратура.

Във връзка с направеното изявление на адв. Кашъмов, в качеството си на представител на НД „Екогласност”, и на Петър Троянски, че частната жалбата е подадено от г-н Троянски, в качеството му на физическо лице и същата не ангажира НД „Екогласност”, съдът с протоколно определение е конституирал Петър Троянски като частен жалбоподател и е заличил от списъка за призоваване НД „Екогласност”.

В хода на делото по същество, адв. Кашъмов посочва, че обжалваното определение следва да бъде отменено, тъй като съдът не е съобразил, че по смисъла на чл. 2, т. 3, 4 и 5 от Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на

вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (Орхуската конвенция), макар Троянски да не е пряк адресат на процесния акт, е част от „засегнатата общественост”, поради потенциалната възможност ядрените реактори – големи или малки, за засегнат живота и здравето на практически неограничен кръг от хора.

Ответната страна – Министъра на околната среда и водите, чрез юрк. Калугеров, и заинтересованата страна - Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика (ИЯИЯЕ), чрез юрк. Николова, считат частната жалба за неоснователна респ. поддържат правилността на обжалваното определение.

Представителят на Върховната административна прокуратура, дава заключение за основателност на частната жалба. Според прокурора, прекратителното определение е неправилно като необосновано.

Върховният административен съд, като обсъди оплакванията в частната жалба, доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

С обжалваното определение първоинстанционният съд е приел, че тъй като жалбоподателя нито е участвал в административното производство, нито е адресат на административния акт, с който се одобрява инвестиционно предложение за преустройство и преоборудване на изследователски реактор ИРТ-2000 пир трансформацията му в граждански тип реактор с ниска мощност (200kW) и допълнително приложение в медицината (неутронна терапия на раковите заболявания), то правната му сфера не е засегната пряко и непосредствено, поради което спрямо същия не е налице правен интерес от обжалване. Съдът е приел, че без доказан правен интерес, произтичащ от определението за „засегната общественост” (§1, т. 25 от ДР на ЗООС), жалбоподателя не може да се ползва от правото на съдебна защита, предвидено в Орхуската конвенция.

Определението е неправилно.

На първо място, следва да се отбележи, че правния интерес от оспорване на административен акт се обуславя единствено от прякото и непосредствено неблагоприятно действие на акта спрямо правната сфера на жалбоподателя – засяга или създава възможност (заплаха) от увреждане на негови права и интереси. Участието или не в административното производство, както и дали упражняващия правото си на жалба субект е адресат на акта, не са основания, определящи или изключващи правния интерес. Разпоредбата на чл. 147, ал. 1 от АПК предопределя при преценката налице ли е или не е право на оспорване, съдът да изследва единствено нарушава или застрашава дадения акт права, свободи и законни интереси на жалбоподателя или поражда задължения за същия. В тази връзка, обстоятелството че г-н Троянски не е адресат на акта и не е участвал в административното производство не могат да бъдат сами по себе си основание за изключване на правния му интерес.

На второ място, съгласно чл. 99, ал. 6 от ЗООС, право на обжалване на решението по ОВОС имат заинтересованите лица, а такива при всички случаи са и лицата, които отговарят на определението "засегната общественост" по см. на § 1, т. 25 във вр. с т. 24 от ДР на ЗООС, а именно обществеността (едно или повече физически или юридически лица и техните сдружения, организации или групи, създадени в съответствие с националното законодателство), която е засегната или с вероятност да бъде засегната, или която има правен интерес при процедурите за одобряване на планове, програми, инвестиционни предложения и при вземането на решения за издаването или актуализацията на разрешителни по реда на ЗООС, или на условията в разрешителното, включително екологичните неправителствени организации, създадени в съответствие с националното законодателство. Цитираните разпоредби изцяло се покриват с разпоредбите на чл. 2, точки 4 и 5 от Орхуската конвенция. В случая, жалбоподателят Петър Троянски е част от засегнатата общественост, тъй като е ноторно че реализирането на инвестиционното предложение, касаещо преустройство и преоборудване на ядрен реактор (без значение от неговия производствен потенциал), е свързано с рискове, които могат да имат значително въздействие върху околната среда. Нещо повече, инвестиционното предложение касае дейност, попадаща под т. 1 към списъка на дейностите, описани в Анекс I от Орхуската конвенция, както и под т. 2 от приложение № 1

към чл. 92, т. 1 от ЗООС, което е още един аргумент за признатата от закона значимост за околната среда респ. риск за същата, а от там и за човека, относно характера на подобно инвестиционно предложение. В тази връзка, съдът намира, че е налице пряк интерес у Троянски да търси проверка на законосъобразността на акта, като по този начин защити правото си по чл. 55 от Конституцията на Република България на здравословна и благоприятна околна среда, в частност от въздействието върху същата на фактора – радиация, посочен в чл. 5 от ЗООС, като замърсяващ или увреждащ околната среда. Водим от горното и на осн. чл. 236 във вр. с чл. 221 от АПК, Върховният административен съд, петчленен състав на Първа колегия,

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 5733/26.04.2011 г. постановено по адм. д. № 3207/2010 г. по описа на Върховен административен съд и
ВРЪЩА делото на същия съд за продължаване на съдопроизводствените действия.
Определението не подлежи на обжалване.

**Вярно с оригинала,
секретар:**

ПРЕДСЕДАТЕЛ:/п/ Бисерка Коцева
ЧЛЕНОВЕ:/п/ Сребрина Христова
/п/ Марина Михайлова
/п/ Галина Христова
/п/ Таня Куцарова

Г.Х.